

Natuurhistorisch Maandblad

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

REDACTIE: R. Geurts, Echt. Dr W. Minis-van de Geyn, Maastricht, C. Willemse, Eygelshoven. **Hoofdredacteur:** Dr. E. M. Kruytzer, Bosquetplein 7, Maastricht.

Voorzitter van het Natuurhistorisch Genootschap: Dr. E. M. Kruytzer, Maastricht. **Secretaris:** Dr. P. J. van Nieuwenhoven, Trianonstraat 13, Maastricht. **Penningmeester:** P. Wassenberg, Hertogsingel 87 A, giro 125366 t.n.v. Natuurhistorisch Genootschap, Maastricht.

ADMINISTRATIE: Adreswijzigingen, opgave van nieuwe leden, bestellingen van Maandbladen te zenden aan het Natuurhistorisch Museum, Bosquetplein 7, Maastricht. Tel. K 4400—4174.

Lidmaatschap f 5,00 per jaar. Het Maandblad wordt aan alle leden gratis toegezonden. Prijs voor niet-leden f 7,50 per jaar. Afzonderlijke nummers voor niet-leden f 1,50, voor leden f 1,00. Auteursrechten voorbehouden.

INHOUD: Aankondiging van de maandvergaderingen, blz. 1. — Aanvangsuur van de maandvergaderingen, blz. 1. — De natuur in, blz. 1. — Een vogelwerkgroep in Zuid-Limburg?, blz. 1. — Medewerking gevraagd, blz. 2. — Uit eigen kring, blz. 2. — Nieuwe leden, blz. 2. — Verslag van de maandvergaderingen, blz. 2. — **Br. Arnold:** Een voorn en een karpertje, nieuw voor de Geul, blz. 8. — **P. L. Marquet:** Vissen van Zuid-Limburg IV, blz. 10. — **Dr. J. Th. Koster:** Wieren uit de roodbron bij Eis, blz. 12. — **Dr. J. Hofker:** Foraminifera from the Cretaceous of South-Limburg, Netherlands XLVII, blz. 15. — **S. J. van Ooststroom** en **Th. J. Reichgelt:** Adventieven langs de Maas in Limburg II, blz. 18. — Boekbespreking, blz. 22.

AANKONDIGING VAN DE MAANDVERGADERINGEN.

*Te Maastricht, op woensdag 2 maart 1960,
om 19.30 uur in het museum.*

Te Heerlen in maart GEEN vergadering.

*Te Maastricht, op woensdag 6 april 1960,
om 19.30 uur in het museum.*

*Te Heerlen, op woensdag 13 april 1960
om 19 uur in het Geologisch Bureau.*

AANVANGSUUR MAANDVERGADERINGEN.

Op de laatste maandvergadering te Maastricht is op voorstel van enkele leden besloten, te Maastricht het aanvangsuur iets later te stellen en wel om half acht. Dit bij wijze van proef. Wij beginnen klokke half acht.

Te Heerlen blijft het zeven uur, doch de vergadering in maart valt uit, om de leden in de gelegenheid te stellen de lezing van Dr. Julien bij te wonen.

DE NATUUR IN.

Zondag 27 maart excursie naar Ubachsberg. Vertrek LTM-bus, lijn 16, station Heerlen, om 14.30 uur. Trein Maastricht 13.46 uur; retour Heerlen.

Zaterdag 9 april naar het Ravensbos. Vertrek trein Maastricht 14.13 uur, Heerlen 14.22 uur; retour Houthem.

Zondag 24 april naar de Wylrebossen. Vertrek trein Maastricht 14.13 uur, Heerlen 14.22 uur; enkele reis Wylre-Gulpen (overstappen te Schin op Geul). Terug per LTM-bus.

Vogelzangexcursies: te Maastricht, op zondag 13 maart en 3 april op de St Pietersberg. Samenkomen bij het Fort St Pieter, om 7 uur 's morgens.

te Heerlen op zondag 20 maart en 10 april in het Aambos. Samenkomen bij de ingang Gasthuisstraat, om 7 uur 's morgens.

EEN VOGELWERKGROEP IN ZUID-LIMBURG?

Op de maandvergadering van 10 febr. 1960 te Heerlen heeft de heer P. J. H. Kemp uit Maastricht de vraag besproken of een vogelwaarnemer iets bij kan dragen voor de wetenschap. Na zijn uiteenzettingen waren de aanwezigen wel overtuigd van het belang van vogelwaarnemingen en van publikatie daarvan. In Limburg geschiedt dit regelmatig in de buurt van Venlo. Maar in Zuid-Limburg is men nooit tot samenwerking op dit gebied gekomen.

De vergadering was van mening dat het ver-

richten en bewerken van vogelwaarnemingen toch ook tot het werkterrein van het Natuurhistorisch Genootschap behoorde. Daarom stelde men voor een poging te ondernemen om te komen tot de oprichting van een speciale vogelwerkgroep in Zuid-Limburg, binnen het kader van het Genootschap, met de uitdrukkelijke voorwaarde, dat ook niet-leden zich erbij zouden kunnen aansluiten. Het zou prachtig zijn, wanneer deze werkgroep tot stand zou kunnen komen in samenwerking met de Vogelwacht Limburg.

De eerste taak van deze werkgroep zou zijn, de vogelwaarnemers te verenigen, hun activiteit te stimuleren en te coördineren. Vervolgens zou men hun wetenschappelijke vorming kunnen vergroten door besprekingen onderling, lezingen van derden en excursies.

Zij die hiervoor iets voelen worden verzocht zich aan te melden bij het secretariaat van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Bosquetplein 7 te Maastricht.

MEDEWERKING GEVRAAGD.

De heer J. Willems, Nachtegaalstraat 23, Geleen, vraagt aan de leden, die in het bezit zijn van de ammoniet *Stephanoceras blagdeni* Sow. uit het Zuid-Limburgs maasgrind, hiervan opgave te doen met vermelding van de vindplaats.

UIT EIGEN KRING.

Br. Bernardus 80 jaar. B. R. Bernardus, die sinds 1922 in Maastricht woont, is geen onbekende in de kring van de Zuid-Limburgse botanici. Onder grote belangstelling vierde hij op 25 januari zijn 80e verjaardag.

Benoeming. Mr. R. G. A. Höppener, oud-staatssecretaris van O.K.W., is met ingang van 1 januari benoemd tot burgemeester van Roermond.

Onderscheiding. Mr. M. A. W. v. Oppen, directeur van de N.V. Staalwerken De Maas, is benoemd tot ridder in de Kroonorde van België.

Aan allen onze hartelijke gelukwensen.

NIEUWE LEDEN.

Chr. van Orden, Zwolseweg 333, Apeldoorn.
Dr. A. A. Bots, longarts, Roerzicht 18, Roermond.
Gerard J. A. Meyer, De Genestetlaan 33, Bilthoven.
P. B. M. Nijst, Elis, Strouvenlaan 65, Maastricht.
Drs. M. C. J. Priems, directeur slachthuis, Fransensingel 64, Maastricht.

VERSLAG VAN DE MAANDVERGADERINGEN

te Heerlen, op woensdag 9 december 1959.

De heer van Loo heeft de volgende planten meegebracht: *Rutaceae*, Ruitachtigen; *Skimmia reevesiana* (Fort.) de bloemen zijn tweeslachtig en vijftallig met rood ovale bessen; land van herkomst is China, ze werden in 1869 ingevoerd. Bij de var. *rubella* zijn de bloemen alleen mannelijk. *Skimmia japonica* (Thb.) (*Sk. fragrans* en *Sk. oblata* zijn namen voor mannelijke planten van *Skimmia japonica*); land van herkomst Japan, ingevoerd in 1838. *Skimmia foremannii* (Knight). Dit is een kruising van *Sk. reevesiana* met *Sk. japonica*, welke reeds voor 1887 hier bekend was. Verder vertoonde de heer van Loo een bandvorming bij *Cotoneaster microphylla* (Ldh.) met wortelvorming aan de band en een zeer fraaie fasciatie bij *Atropa belladonna*. Zoals bekend is bandvorming ten dele erfelijk, een bekend voorbeeld is de hanekam. Echter hoe lang men ook selecteert, men krijgt slechts een bepaald aantal planten met fasciatie, nooit meer dan ongeveer 20%. De rest van de planten is normaal. Misschien kan bandvorming ook wel ontstaan door beschadiging van het vegetatiepunt. In dit groeipunt zijn de jonge cellen in een vast patroon gerangschikt. Bij vernietiging van enkele van deze cellen is het wellicht mogelijk, dat de overblijvende cellen uitgroeien tot een bandvormige stengel. Het is opvallend, dat betrekkelijk veel paardebloemen met bandvorming groeien in wagensporen. Deze bandvorming is natuurlijk niet erfelijk. Ook treft men allerlei vergroeiingen aan bij planten, welke met groeistoffen bespoten werden. Tenslotte deelt hij nog mee, dat knolvoet ook voor kan komen bij *Cheiranthus*; knolvoet wordt veroorzaakt door *Plasmodiophora brassicae* (Woron.). De bestrijding is gieten met sublimaat 1 : 1500, 1 liter vloeistof is voldoende voor 6-8 planten.